

SUOMEA LAULAEN
LAULUT JA LORUT
KIELEN OPPIMISEN TUKENA

Luetaan yhdessä -syysseminaari

Jenni Alisaari, Turun yliopisto, opettajankoulutuslaitos

LAULAMINEN

- ❖ Yksi varhaisimmista vuorovaikutuksen muodoista
- ❖ Luo turvallista ilmapiiriä
- ❖ Motivoi (Green, 1993; Kao & Oxford, 2014; Mizener, 2008; Schön ym., 2008)
- ❖ Antaa itseluottamusta (Kao & Oxford, 2014)
- ❖ Aktivoi aivoja
- ❖ Houkuttelee vuorovaikutukseen ja osallistumaan
- ❖ Yhteenkuuluvuuden tunne lisääntyy yhdessä laulaen
- ❖ Vähentää ahdistusta (Medina, 2002)

MUSIIKKI & OPPIMINEN

- ❖ luokan ilmapiiristä rennompi (Jolly, 1975)
- ❖ tunteiden herääminen (Sloboda, 2005) -> oppimisen tehostuminen (Pekrun, Goetz, Titz & Perry, 2002)
- ❖ Säännöllinen musiikillinen harjoittelu vaikuttaa positiivisesti lasten kognitiivisiin kykyihin (Bilhartz, Bruhn & Olson, 2000).

LAULUT & OPPIMINEN

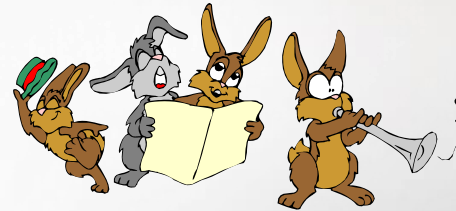
- ❖ Laulut lisäävät kielen oppimista (Abbott, 2002; Legg, 2009).
- ❖ Laulaminen vaikuttaa positiivisesti oppijoiden tehtäväsuoriutumiseen (Hallam, Price & Katsarou, 2002).
- ❖ Laulaminen lisää rentoutta, kohottaa energiatasoa ja tuo iloa (oksitosiinin tuotannon lisääntyminen aivoissa) (Grape ym., 2003; Huron, 2006).
- ❖ Laulajien avuliaisuus toisiaan kohtaan lisääntyy (Kirschner & Tomasello, 2010).

LAULUJEN KÄYTTÖ KIELEN OPPIMISESSA

- ❖ Kielen oppimisen alusta asti
- ❖ Alussa kuuntelu ja hyräily
- ❖ Laulettaessa kertosäkeet ensin, vähitellen laulusta muita osia haltuun

LAULUT OPETUSMATERIAALINA

- ❖ Kielellinen ja kulttuurinen aitous
- ❖ Kielen eri rekisterien kirjo
- ❖ Vaihtelua ja autenttisuutta opetukseen
- ❖ Opetustilanteen yhdistyminen oppijoiden vapaa-aikaan
- ❖ Kielen oppimisen ja osaamisen mielekkyys
- ❖ Huom! Henkilökohtainen emotionaalinen lataus voi olla voimakas!

ÄÄNTÄMINEN

- ❖ Laulut, lorut ja rytmiset laulelmat (*chants*) tehostavat ääntämisen oppimista ja lisäävät puheen sujuvuutta (Lems, 2005; Morley, 1991).
- ❖ Erityisesti äänenpaino ja -sävy sekä äänneiden pituus hyötyvät (Burgess & Spencer, 2000)

VUOROVAIKUTUS

- ❖ Erilaisia ilmaisuja vuorovaikutukseen (Murphy, 1991)
- ❖ Kielen tuottamiseen lisää mahdollisuuksia
- ❖ Diskurssitaitojen kehittyminen (Cameron, 2003)
- ❖ Päässä soivat laulut -> kielen ainekset koko ajan mielessä (Murphey, 1990)

MUISTI

- ❖ Rytmi, melodia & riimit (Graham, 1992; Palmer & Kelly, 1992)
- ❖ Melodia (Ludke ym. 2014; Sammler ym. 2010; Thaut ym., 2005; Yalch, 1991)
- ❖ Sävelkorkeus tuo lisää prosodista informaatiota muistin tueksi (Peretz ym., 2004; Serafine ym., 1984; Yalch, 1991)
- ❖ Rytmi ja rytmikäs liike (Holme, 2009)

MUISTAMISEN TEHOSTAMINEN

- ❖ Yksinkertaiset ja toistuvat melodiat (Dowling ym., 2002; Schön ym., 2008)
- ❖ Yksinkertainen sanasto ja rakenteet (Schön ym., 2008)
- ❖ Lyhyet & tarpeeksi hitaasti laulettu laulut (Kilgour ym., 2000)
- ❖ Laulun toistaminen (Kilgour ym., 2000)
- ❖ Perinteiset melodiarakenteet (Sloboda, 2005)

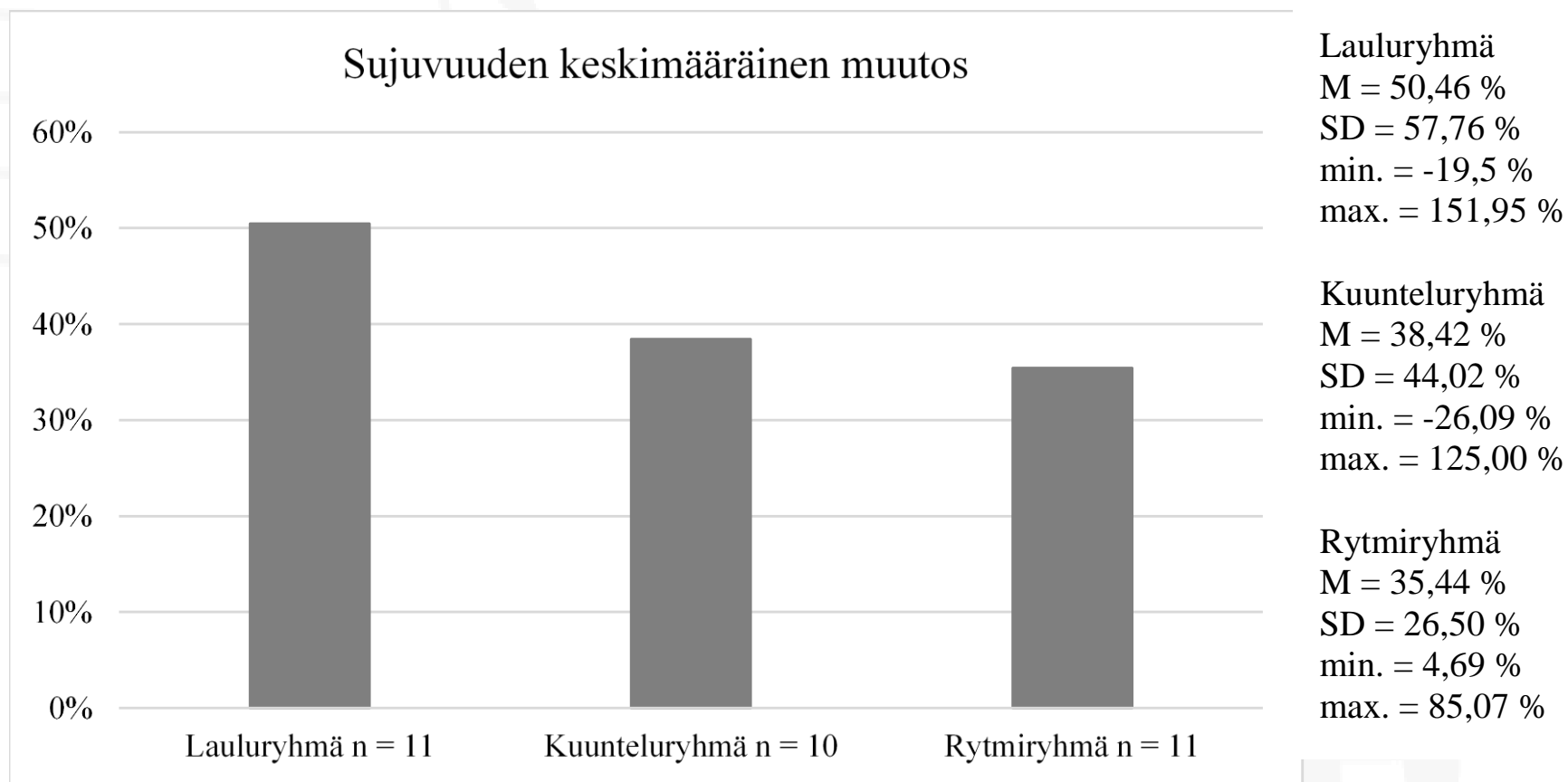
TUTKIMUKSIA LUOKISSA

- ❖ Medina 1990: sanasto (piirrokset)
- ❖ Legg 2009: fraasit & sanat laulaen vs. perinteisin menetelmin
- ❖ Coyle & Gómez Gracia 2014: sanaston reseptiivinen oppiminen (liikkeet)
- ❖ Alisaari 2015: paikallissijojen reseptiivinen oppiminen
- ❖ Alisaari & Heikkola 2016: kirjoittamisen sujuvuus

Kirjoittamisen sujuvuus

Alisaari & Heikkola 2016

Sujuvuuden keskimääräinen muutos eri opetusryhmissä sanamäärin tarkasteltuna

MIKSI?

❖ Ekologinen kielenoppiminen (van Lier, 2000):

- Ymmärrettävät tarjoumat
- Huomion kohdistaminen kieleen
- Oma tuottaminen

YMMÄRRETTÄVÄT TARJOUMAT

❖ Tarjoumat: ympäristössä saatavilla olevia kielen aineksia

❖ Laulut:

- Helpot sanat, ilmaisut ja rakenteet
- Tuki liikkeistä & kuvista
- Kukin oppija valitsee itselleen mielekkäitä tarjoumia!

HUOMION KOHDISTAMINEN KIELEEN

- ❖ Kielen oppimisen edellytys (Schmidt, 1990; van Lier, 1998)
- ❖ Laulut nostavat huomion kohdistamisen tasoa (tunteet & sävelkorkeus) (Schön ym. 2008)
  - Sanat erotetaan helpommin laulettuna kuin puhutusta tekstistä
  - Äänteiden erottaminen helpottuu sävelkorkeuden vaihtelun myötä
  - Lauluista hyötyä erityisesti kielenoppimisen alkuvaiheessa

OMA TUOTTAMINEN

❖ Tuottaminen kielen oppimisen edellytys (Swain, 2000)

❖ Laulut:

- Tuotetaan valmiita ilmaisuja
- Runsas toisto
- Paljon mahdollisuuksia harjoitella

MATERIAALIA TARJOLLA

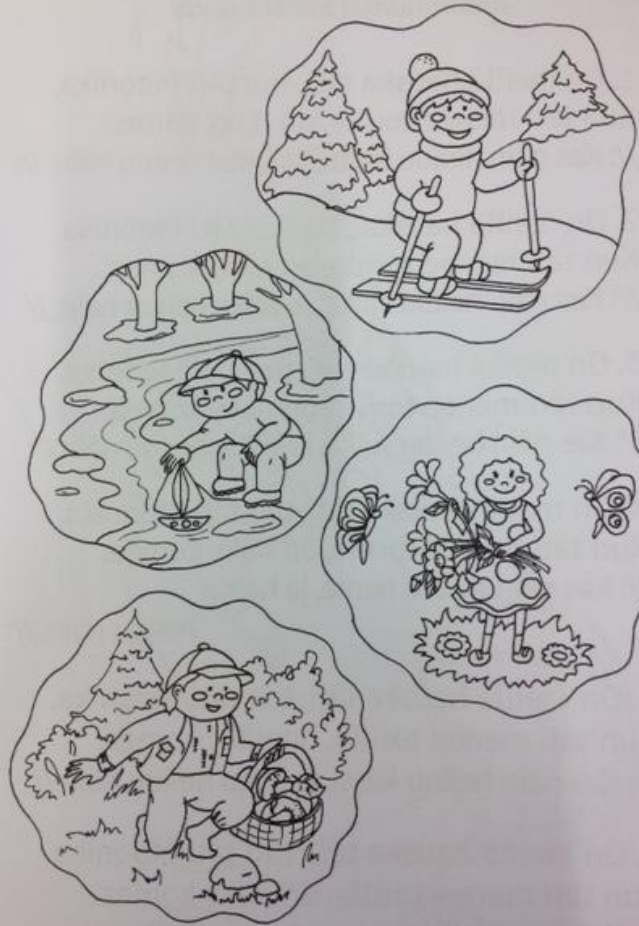

14. KUUKAUSILAULU
säv. I. Kuusisto, san. P. Perkiö

1. Tammikuu on pakkaskuu,
helmikuu on hiihtokuu.
Maaliskuussa sulaa jää, jää, jää
huhtikuu jo lämmittää.

2. Toukokuu on kukkakuu,
kesäkuu on uintikuu.
Heinäkuussa hellesää, sää, sää
elokuuhun kesä jää.

3. Syyskuu onkin sienikuu,
lokakuu on saapaskuu.
Marraskuu taas jäätää
maan, maan, maan,
joulukuussa juhlitaan.

KIELINUPPU

- ❖ <https://www.kielinuppu.fi/>
- ❖ Kielinuppu on Katri Bormin ja Sarah Gonçalvesin projekti, joka tuottaa lastenlaulumateriaalia suomen kielen oppimisen tueksi.
- ❖ Lauluihin liittyvää materiaalia on saatavilla hankkeen sivustolta.

S2-OPETUSMUSIIKKIA

- ❖ <https://www.facebook.com/S2-opetusmusiikkia-325038067533883/?fref=ts>
- ❖ <http://www.suomeasavelin.net/>

Fröbelin palikat: Sutsisatsi (*)

- Peukalot pystyyn
- Sutsi satsi satsaa, sutsi satsaa
- Peukalot pystyyn, kyynärpäät taa
- Sutsi satsi satsaa, sutsi satsaa
- Peukalot pystyyn, kyynärpäät taa, polvet yhteen
- Peukalot pystyyn, kyynärpäät taa, polvet yhteen, peppu pystyyn
- Peukalot pystyyn, kyynärpäät taa, polvet yhteen, peppu pystyyn, leuka eteen
- Peukalot pystyyn, kyynärpäät taa, polvet yhteen, peppu pystyyn, leuka eteen, kieli ulos...